

สิ้นส่วนตัว

นางสาวนวนน้อย ชาววิจิตร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาศึกษาศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๑๘

001165

I15916893

SIN SUAN TUA

Miss Nualnoi Khaovichit

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Law

Department of Law

Graduate School

Chulalongkorn University

1976

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

(Handwritten signature)

(ศาสตราจารย์ ดร.วิศิษฐ์ ประจวบเหมาะ)

คณบดี

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

(Handwritten signature)ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อุกฤษ มงคลนาวิน)

(Handwritten signature)กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ชานินทร์ ทรัพย์วิเชียร)

(Handwritten signature)กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิมลศิริ ชำนาญเวช)

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ศาสตราจารย์ ชานินทร์ ทรัพย์วิเชียร

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง

สินส่วนตัว

โดย

นางสาว นวลน้อย ชาววิจิตร

แผนกวิชา

นิติศาสตร์

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ลินส่วนตัว

ชื่อ นางสาว นวฉนอย ขาววิจิตร แผนกวิชา นิติศาสตร์

ปีการศึกษา ๒๕๑๘

บทคัดย่อ

ลักษณะของระบบทรัพย์สินระหว่างสามีภริยา ระบบทรัพย์สินระหว่างสามีภริยาเป็นเรื่องที่สำคัญมากในกฎหมายครอบครัว โดยถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของความสัมพันธ์ระหว่างสามีภริยา ระบบทรัพย์สินระหว่างสามีภริยานั้นมีใ้ค้ความเฉพาะกฎเกณฑ์เกี่ยวกับทรัพย์สินระหว่างสามีภริยาเท่านั้น แต่หมายถึงกฎเกณฑ์ความผูกพันระหว่างบุคคลภายนอกกับสามีภริยานั้นด้วย ส่วนใหญ่ของบทบัญญัติเรื่องระบบทรัพย์สินระหว่างสามีภริยาก็คือ การกำหนดประเภททรัพย์สินว่าทรัพย์สินของสามีหรือภริยาประกอบด้วยอะไรบ้าง รวมทั้งสิทธิในการจัดการและจำหน่ายทรัพย์สินของสามีหรือภริยา

ทรัพย์สินระหว่างสามีภริยา ภายใต้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ทรัพย์สินของชายหญิงที่ทำการสมรสกันนั้นแยกออกได้เป็น ๒ ประเภทคือ

(๑) ลินส่วนตัว เป็นทรัพย์สินที่แยกไว้ต่างหาก ทรัพย์สินประเภทนี้รวมถึงทรัพย์สินที่คู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีอยู่ก่อนสมรส ทรัพย์สินที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้มาระหว่าง เป็นสามีภริยาโดยทางมรดกหรือยกให้โดยเสนหา ทรัพย์สินอันเป็นเครื่องมือเครื่องใช้ส่วนตัว ตลอดจน เครื่องแต่งกายหรือเครื่องประดับกายตามควรแก่ฐานะ และของหมั้น

(ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๑๔๗๑)

(๒) ลินสมรส ทรัพย์สินที่ไ้มาเป็นของคู่สมรส ทรัพย์สินประเภทนี้ประกอบด้วยทรัพย์สินที่คู่สมรสได้มาระหว่างสมรส ทรัพย์สินที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้มาระหว่าง

เป็นสามีภริยาโดยทางพิธีกรรมหรือโดยการให้เป็นหนังสือ เมื่อพิธีกรรมหรือหนังสือ
ยกให้ขึ้นระบุม่าเป็นสินสมรส รวมถึงคอกผลของสินส่วนตัวด้วย (ประมวลกฎหมายแพ่ง
และพาณิชย์ มาตรา ๑๔๗๔)

สินส่วนตัวถือเป็นทรัพย์สินประเภทหนึ่งของทรัพย์สินระหว่างสามีภริยา เป็น
ทรัพย์สินที่แยกไว้ต่างหาก แม้ชายหญิงจะสมรสกันแล้ว ทรัพย์สินดังกล่าวก็ไม่กลายเป็น
ประเภทมาเป็นสินสมรส สินส่วนตัวของฝ่ายใดก็เป็นของฝ่ายนั้นอยู่ตามเดิม แม้สามีหรือ
ภริยาจะนำเอาสินส่วนตัวของตนมาใช้สอยปะปนกับสินสมรส แต่ก็ไม่ทำให้ทรัพย์สินนั้น
กลายเป็นสินสมรส สินส่วนตัวเกิดขึ้นได้โดยบทบัญญัติของกฎหมายระบุม่าทรัพย์สิน
อะไรบ้างให้ถือเป็นสินส่วนตัว

อำนาจของสามีภริยาในสินส่วนตัว ในเรื่องอำนาจจัดการสินส่วนตัวนี้
เนื่องจากสินส่วนตัวเป็นทรัพย์สินที่แยกไว้ต่างหากเป็นส่วนตัว จะเป็นสินส่วนตัวมาแต่
เดิมหรือเป็นสินส่วนตัวในกรณีที่มีการแยกสินสมรสก็ตาม คู่สมรสแต่ละฝ่ายต่างก็มี
กรรมสิทธิ์ มีอำนาจจัดการและจำหน่ายสินส่วนตัวได้โดยลำพัง คู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่ง
ไม่มีสิทธิเข้าไปเกี่ยวข้องในการจัดการนั้น หญิงมีสามีย่อมมีความสามารถเท่ากับสามี
ในการเป็นผู้ฟ้องและถูกฟ้องในเรื่อง เกี่ยวกับสินส่วนตัว

หนี้ของสามีภริยา สามีภริยาอาจก่อหนี้ขึ้นตั้งแต่ก่อนเป็นสามีภริยา หรือ
อาจก่อหนี้ขึ้นระหว่าง เป็นสามีภริยากันก็ได้ หนี้ที่ก่อขึ้นตั้งแต่ก่อนเป็นสามีภริยานั้นอาจ
เป็นหนี้ที่สามีหรือภริยาก่อไว้กับบุคคลภายนอก หรืออาจก่อไว้ในระหว่างกันเองก็ได้
หนี้ที่ก่อไว้ในระหว่างกันเองก่อนสมรส แม้ต่อมาจะสมรสกันก็ไม่มีความหมายบัญญัติให้หนี้
ระงับสิ้นไป จึงยังเป็นหนี้ผูกพันกันอยู่ หนี้ที่ก่อขึ้นตั้งแต่ก่อน เป็นสามีภริยานั้น ให้ใช้จาก
สินส่วนตัวก่อน เมื่อไม่พอจึงให้ใช้จากสินสมรสที่เป็นส่วนของฝ่ายนั้น ส่วนหนี้ที่ก่อขึ้น
ระหว่าง เป็นสามีภริยากันนั้น อาจเป็นหนี้ส่วนตัวหรือหนี้ร่วมกันก็ได้ ถ้าเป็นหนี้ที่ทั้งสองฝ่าย

จะต้องรับผิดชอบกันไม่ว่ากรณีใด ย่อมเป็นหนี้รวม ซึ่งให้ใช้จากสินสมรสและสินส่วนตัว
ของทั้งสองฝ่าย ส่วนหนี้ที่สามีภริยาไม่ต้องรับผิดชอบกันก็เป็นหนี้ที่ฝ่ายภรรยาจะต้องใช้
เป็นส่วนตัวโดยให้ใช้จากสินส่วนตัวของฝ่ายนั้นก่อน เมื่อไม่พอจึงให้ใช้จากสินสมรสที่
เป็นส่วนของฝ่ายนั้น

Thesis Title Sin Suan Tua

Name Miss Nualnoi Khaovichit Department of Law

Academic Year 1976

ABSTRACT

Characteristics of the System of Property of Husband and Wife.

The system of property of husband and wife is a very important area in the family law, and it forms a part of the marital relationship. The system of property of husband and wife does not include only the rules concerning property of the spouses, but also the rules concerning the relationships between the husband or wife and the third person. The main part of the law on property of husband and wife consists of the provisions prescribing husband's property, wife's property, the rights of the husband and those of the wife's in the management or disposal of the property.

Property of Husband and Wife.

Under the Civil and Commercial Code, matrimonial property is divided into two categories viz :

(1) Sin Suan Tua, i.e. separate property. This includes property belonging to either spouse before marriage, property

acquired by either spouse during marriage through the estate or gift, property for personal use according to station in life, or tools necessary for carrying on the profession of either spouse and engagement property, e.g. an engagement ring (Section 1471 of the Civil and Commercial Code).

(2) Sin Somros, i.e. marriage property. This consists of property acquired by either spouse during marriage, property acquired by either spouse during marriage through a will or gift if it is declared by such will or document of gift to be Sin Somros, and fruits of Sin Suan Tua. (Section 1474 of the Civil and Commercial Code).

Sin Suan Tua is a type of property of husband and wife which is separated, and it is under the management of either spouse. Even if it is mingled with the Sin Somros, it does not become part of the Sin Somros. Neither does the property become the Sin Somros after marriage. A property shall become Sin Suan Tua by only the provisions of law.

Powers of Spouses in Sin Suan Tua.

However, in respect to the powers over Sin Suan tua since Sin Suan Tua is separate property which personally belongs to a spouse, notwithstanding whether it has formerly been Sin Suan Tua or it become Sin Suan Tua by the dissolution of the Sin Somros, each spouse has an exclusive right of enjoyment of his or her own Sin Suan Tua, the other spouse has no right to

interfere with its administration. It is only in this connexion that full equality of status is obtained, for a married woman is capable of suing and being sued with regard to her separate property just as her husband is with regard to his own.

Debts of Spouses.

Debts might be incurred by either spouse before marriage, and they might be owing to the third person or to another spouse. The debts incurred between the spouses before marriage are not extinguished by marriage, and they shall be first made out of Sin Suan Tua of the spouse who is personally liable for the debt; if the debt is not satisfied, the performance shall be then made out of the portion of Sin Somros of such spouse. Where the spouses are jointly liable to perform a debt, such performance shall be made out of Sin Somros and Sin Suan Tua of both spouses. For the debt for which the spouses are not jointly liable, the performance of which shall be first made out of Sin Suan Tua of the spouse who is personally liable for the debt; if the debt is not satisfied, the performance shall be then made out of the portion of Sin Somros of such spouse.

กิติกรรมประกาศ

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุกฤษ มงคลนาวิน คณบดีคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประธานคณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีส่วนสำคัญยิ่งในการดำเนินการยกฐานะแผนกวิชานิติศาสตร์ขึ้นเป็นคณะนิติศาสตร์ ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๑๕ และได้ดำเนินการให้เปิด การสอนชั้นปริญญาโททางนิติศาสตร์ขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อปีการศึกษา ๒๕๑๕ ทำให้ผู้เขียน มีโอกาสเข้าศึกษาและได้ทำวิทยานิพนธ์นี้

ในการค้นคว้าวิจัยเพื่อทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ ผู้เขียนได้รับความกรุณา อย่างสูงจาก ศาสตราจารย์ ชานินทร์ ทรัพย์วิเชียร ซึ่งได้ให้การส่งเสริมและสนับสนุน แก่ผู้เขียนตลอดมา และได้รับเป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ โดยให้คำแนะนำและ ช่วยเหลืออย่างดียิ่ง จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จจุกลงไปควบยก็ ผู้เขียนจึงขอกราบ ขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้

เกี่ยวกับกฎหมายไทยและกฎหมายต่างประเทศบางประเทศ ผู้เขียนได้รับความ กรุณาจาก อาจารย์ วิมลศิริ ชำนาญเวช ซึ่งกรุณาสละเวลาเป็นกรรมการตรวจ วิทยานิพนธ์ ตลอดจนให้คำแนะนำและให้ยืมตำรากฎหมายไทยและกฎหมายต่างประเทศ ที่เกี่ยวข้องกับสาระแห่งวิทยานิพนธ์นี้ รวมทั้งได้รับความกรุณาจากอาจารย์ ดร. อมร จันทรสมบูรณ์ในคานกฎหมายเยอรมัน ฝรั่งเศส รวมทั้งกฎหมายจีนและญี่ปุ่น อาจารย์โชค จารุจินคาได้ให้ข้อคิดเห็นอันสำคัญและเป็นประโยชน์แก่ผู้เขียน ตลอดจนให้ยืมตำรา กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสาระแห่งวิทยานิพนธ์นี้ อาจารย์ ดร. อัครราทร พุพัรัตน์ ได้ให้ความช่วยเหลือในคานกฎหมายอิตาลี และอาจารย์ ดร. ไพสิทธิ์ พิพัฒน์กุลได้ให้

ฉ
ความช่วยเหลือในคานเอกสารต่าง ๆ อันเกี่ยวข้องกับสาระแห่งวิทยานิพนธ์นี้ และให้
คำแนะนำอันเป็นประโยชน์แก่การเขียนวิทยานิพนธ์นี้

ผู้เขียนจึงขอกราบขอบพระคุณ และขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องในความ
สำเร็จของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ไว้ ณ ที่นี้ด้วย.

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิตติกรรมประกาศ	ญ
บทนำ	จ
บทที่	
๑ ระบบทรัพย์สินระหว่างสามีกฎา	๔
๑.๑ ความหมายของระบบทรัพย์สินระหว่างสามีกฎา.....	๔
๑.๒ ความมุ่งหมายในการกำหนดระบบทรัพย์สิน ระหว่างสามีกฎา	๕
๑.๒.๑ การคำนึงถึงผลประโยชน์และความ เป็นธรรมระหว่างสามีกฎา	๕
๑.๒.๒ การรักษาคผลประโยชน์และทรัพย์สิน ของกฎา.....	๖
๑.๒.๓ เพื่อรักษาคผลประโยชน์ของบุตร.....	๗
๑.๒.๔ เพื่อรักษาคผลประโยชน์ของบุคคลภายนอก....	๗
๑.๓ ปัญหาสำคัญของเรื่องระบบทรัพย์สินระหว่างสามีกฎา.	๘
๑.๔ ทรัพย์สินระหว่างสามีกฎาตามระบบต่าง ๆ.....	๑๐
๑.๔.๑ ระบบที่ฐานะของสามีกฎาขึ้นฐานะของฝ่าย หญิงทั้งหมด	๑๑
๑.๔.๒ ระบบเอกทรัพย์สิน	๑๑
๑.๔.๓ ระบบสหทรัพย์สิน	๑๑
๑.๔.๔ ระบบสินบริคณห์	๑๒

๑.๔.๕	ระบบกองทุนของสามี	๑๒
๑.๔.๖	ระบบแยกทรัพย์สิน	๑๓
๑.๕	ระบบทรัพย์สินระหว่างสามีภริยาตามกฎหมายของ นานาประเทศ	๑๓
๑.๖	ระบบทรัพย์สินและทรัพย์สินระหว่างสามีภริยาตาม กฎหมายไทย	๒๓
๑.๖.๑	ประวัติและความเป็นมาของทรัพย์สิน ระหว่างสามีภริยา	๒๓
๑.๖.๒	ทรัพย์สินระหว่างสามีภริยาตามกฎหมาย ลักษณะฉ้อฉล พ.ศ. ๑๙๐๔	๓๐
๑.๖.๓	ทรัพย์สินระหว่างสามีภริยาตามประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ก่อนมีการตรวจชำระใหม่	๓๘
๑.๖.๔	ทรัพย์สินระหว่างสามีภริยาตามประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ที่ไต่ตรวจชำระใหม่ พ.ศ. ๒๕๑๕	๕๕
๑.๖.๕	ระบบทรัพย์สินระหว่างสามีภริยาตามประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์	๕๕
๒	สินส่วนตัว	๖๖
๒.๑	ความหมายของสินส่วนตัวตามประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ก่อนมีการตรวจชำระใหม่	๖๖
๒.๑.๑	ทรัพย์สินที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีอยู่ก่อนสมรส และ คู่สมรสใดทำสัญญาก่อนสมรสแยกไว้เป็นสิน ส่วนตัว	๗๐

- ๒.๑.๒ ทรัพย์สินอันเป็นเครื่องใช้สอยส่วนตัวตาม
ฐานะหรือเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นใน
การประกอบวิชาชีพของคู่สมรสฝ่ายใด
ฝ่ายหนึ่ง..... ๘๖
- ๒.๑.๓ ทรัพย์สินที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไ้มาระหว่าง
เป็นสามีภริยาโดยทางพินัยกรรมหรือยกให้
โดยเสนาหา เมื่อพินัยกรรมหรือหนังสือยกให้
นั้นได้แสดงไว้ให้เป็นสินส่วนตัว..... ๘๗
- ๒.๑.๔ คอกผลของสินส่วนตัว ๑๐๘
- ๒.๑.๕ ของหมั้น ๑๑๑
- ๒.๑.๖ การได้ทรัพย์สินใหม่มาแทนสินส่วนตัว..... ๑๒๘
- ๒.๑.๗ สินส่วนตัวที่เกิดจากการแยกสินบริคณห์..... ๑๒๘
- ๒.๒ สินส่วนตัวตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ได้
ตรวจชำระใหม่ พ.ศ. ๒๕๑๕ ๑๔๘
- ๒.๓ สินส่วนตัวตามหลักกฎหมายต่างประเทศ..... ๑๖๔
 - ๒.๓.๑ สินส่วนตัวในระบบแยกทรัพย์สิน ๑๖๔
 - ๒.๓.๒ สินส่วนตัวในระบบทรัพย์สินอื่น ๑๖๖
- ๓ ความสามารถในการจัดการสินส่วนตัว ๑๗๕
 - ๓.๑ หลักทั่วไปในการจัดการทรัพย์สิน ๑๗๖
 - ๓.๑.๑ สามีเป็นผู้มีอำนาจจัดการสินบริคณห์ ๑๗๘
 - ๓.๑.๒ กฎหมายให้อำนาจภริยาในการจัดการ
สินบริคณห์ใดในกรณีใดบ้าง ๑๗๘
 - ๓.๒ อำนาจจัดการสินส่วนตัวตามประมวลกฎหมายแพ่งและ
พาณิชย์ก่อนที่ใดตรวจชำระใหม่ ๑๘๑
 - ๓.๒.๑ ความหมายของคำว่าหญิงมีสามี..... ๑๘๒

๓.๒.๑.๑	หญิงมีสามีก่อนใช้ประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๕	๑๘๓
๓.๒.๑.๒	หญิงมีสามีเมื่อใช้ประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๕	๑๘๕
๓.๒.๒	หญิงหลายคนทำการสมรสกับชายคนเดียว หรือกลับกันก็เมื่อการสมรสนั้นถูกต้อง ตามกฎหมายหญิงเหล่านั้นใดชื่อว่า เป็นหญิง มีสามี	๑๘๖
๓.๒.๒.๑	ในกรณีเป็นสามีภริยาตาม กฎหมายเก่า.....	๑๘๖
๓.๒.๒.๒	ในกรณีเป็นสามีภริยาตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและ พาณิชย์ บรรพ ๕.....	๑๘๗
๓.๒.๓	หญิงมีสามีตามกฎหมายอาจพ้นจากสถานะ ของการเป็นหญิงมีสามีเมื่อใด.....	๑๘๘
๓.๒.๔	หญิงมีสามีไม่ไช่ผู้ใดความสามารถ.....	๑๘๘
๓.๒.๕	สามีมีอำนาจจัดการสินส่วนตัวของภริยา หรือไม่	๒๐๘
๓.๓	อำนาจจัดการสินส่วนตัวตามประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ที่ใดตรวจชำระใหม่ พ.ศ.๒๕๑๕	๒๑๑
๓.๔	อำนาจจัดการสินส่วนตัวตามหลักกฎหมาย ต่างประเทศ	๒๑๓

๓.๔.๑	อำนาจจัดการสินส่วนตัวให้ระบบแยก ทรัพย์สิน	๒๑๓
๓.๔.๒	อำนาจจัดการสินส่วนตัวในระบบทรัพย์สินอื่น	๒๑๘
๔	หนี้ซึ่งต้องเอาชำระจากสินส่วนตัว	๒๒๓
๔.๑	หนี้ส่วนตัว	๒๒๔
๔.๑.๑	ความหมายของหนี้ส่วนตัว	๒๒๔
๔.๑.๒	วิธีการเรียกร้องหนี้ที่สามมีภริยาจะคงใช้ เป็นส่วนตัว	๒๓๒
๔.๒	หนี้รวม	๒๔๓
๔.๒.๑	ความหมายของหนี้รวม	๒๔๓
๔.๒.๑.๑	หนี้ค้ำอุปการะเลี้ยงดูรักษา พยาบาลครอบครัวและการ ศึกษาของบุตรตามสมควร	๒๔๔
๔.๒.๑.๒	หนี้ที่เกี่ยวข้องกับสินบริคนธ์	๒๕๒
๔.๒.๑.๓	หนี้ที่เกิดขึ้นเนื่องจากการงาน ซึ่งสามมีภริยาทำด้วยกัน	๒๕๗
๔.๒.๑.๔	หนี้ที่สามมีหรือภริยาก่อขึ้นเพื่อ ประโยชน์ตนฝ่ายเดียว แต่ อีกฝ่ายได้ให้สัตยาบัน	๒๖๑
๔.๒.๒	วิธีการเรียกร้องหนี้ในกรณีที่เป็นหนี้รวม	๒๖๗
๔.๓	หนี้ที่สามมีภริยาก่อไว้ก่อนสมรส	๒๗๑
๕	ขอสรุปและขอเสนอแนะ	๒๘๑
บรรณานุกรม		๒๘๖
ประวัติการศึกษา		๒๘๑